

ШЫН

Солун 1925 чылдың август 31-де үнүп эгелээн

№ 60 (15745)

1996 чылдың май 6, понедельник

Ат салган шагы 20.00. Садыр өртөз 500 рубль.

КЫЗЫЛГА БАЙЫРЛАЛ ХҮННЕРИНДЕ

Частың, күш-ажылдың, улустарың эи-сеткил каттып-тырылганың хуңу — Май 1-ини Кызылдың чоңу бүгү чуртта шыккаш, дача участоктарыга, бажыңарыңа ажылдап, өскөкөңү спорт шөлдөңгө барып, маргылдааларга кырып, көрүп байырлаан.

Март айда өш-шымтык, а апрельде өтү эки үерге, май айда чечек частыр, кажан май айда соорга, тараалыг чыл болур деп үлөгер чугаа бар хары. Бо чылгы май соок хүннер-биле эгелээ, а май 4-те баштайгы чаашкында чагды. Айлаң кушкаш аяа тудуп эгелээде, хадык мочургазы частыр джир, чараш куштуң таалаңчыг аалгазы парка дыналыр-даа болду.

ПАРКТЫҢ АЖЫДЫШКЫНЫ

Найысылдада национал парктан директору К. С. Донгак парктан 67-и сезону ажылдап эгелээни ийи дил-чарлаш, кылдып чоруткан белектер, ажылдарын чылганырга чугаалап берген. Чогуу онза чүү кылдынганы, чаа үчүн немешени өкил-билдимиң барды. Микрофонче хат хадаш, чугааны үе кирип каапканы ол боор.

Удтаанда парктан төп шөлдүгү уран чүүдү үчил-шешениң сургууларынның хорү ТР-нин Дээди Хуралынын депутат, композитор Кара-Кат Ооржактын «Кызыл Кызыл» деп ырыаны, оон улаштыр тыва улустун «Бай-ла Тайгам» деп иппе-реңгег ырыаны баралгайтты. Ийни ыры коллектив күө-сөңгө-биле Р. Досиковчун сайыратканы бо ырыны со-лист Ралик Тудун балы-рыптарга, Бай-Тайганың шөлдөри, даглары, кижиле-ри, бо ырыны күөсөңдир та-лазы биле кымга-даа аштыр-бан алдалыг артист Нико-лай Өзөй-оод каракка көс-түп көр болду, ар хей!

Ийни курсчу Урана Хо-мушку аккордеонга Алина Даванын үдөлгө-биле «Авам кара» деп ырыны онза күөсөңкөн соонда, олар-га эстрада ансамблинин оол-дары «ушакжымын» деп. Бо концертти белек-көргөңүгү үчилде уран чүүдү үдүрүкчүзү Тамаара Чамосовна Дава үдөлөп чепес үдүт үдүнү кырген кижини, «Өзөв» ол. Көзө-лүнү культура бажыңары-га ажылдаар баянист, ак-кордеонист мергежилди 18 кижини белеккөш, чоруткан бис, олар бо хүннерде көлөк культура одагаларында че-дишкениңг ажылдап ту-рар. Дергүк дооукчулар Ул-рас бааза чоруттарлар. Бай-лажып турар урулгарын тоңнарын көрүңер даан, өн-нөри бөини оңуп калган, 21 чыл иштинге эилеп келге-ниис ол, чаа хөп аймаа ча-гыдар дээрге, акша кайың тытыр, рынок байышыкы-нын кажан арта базар улус бис ийнаан — деп, үчилше-ниң ажылдакчылар Лариса Максимовна Усейна чый ка-дында чугаалаш. Шыны-ла ол хире талантылыг уру-ларже Культура, кино бол-гаш туризм яамың бичи-даа бол көрүңө чогууру илден болду.

Училишениң артистерин филармониянын симфоник-тиг оркестри солаан. Бис-ке онза, чараш аялганы ар-тымып кааш, чарлып чорут-кан, талантылыг композитор Солаан Вазир-оолдун «Кус-

маргылдаага кырып чор-баан, ара-дуржулгаам эвөш-даа болза, Наташа че-мпон адын сыкпаан: барык дөрт шаң ажыг үрүдүлөөн чидиг демселдин түнелинде Наташа 14 кижини улаштыр дууп, ийи кижини хайымнашкаш, тренер Н. Шишгиниң белеккөңи элөөди 4 бирги разрядчыга уттурган. Бо дээрге спорт мастеринге кандидат балды Наташаның чедип алганы белик көргүзүг-дүр.

Шыдыраачы кыска белек кылдыр хөвистерин тыыс-кан. Спорттук бо хөвиринге 60 ажыг чылдарда ойнап келген, дуржулгаалыг шыды-раачы күш-ажылдыг хоочу-ну С. С. Солам тилекчиге делегей чемпионнары чоран А. Алексинин, М. Ботин-никтин, делегей гроссмейстери А. Котович, өскөкөңүң-даа ховар 5 номуң, Күртелеком-панида инженер Ш. Е. Он-дар «Шыдыраа школы» деп номуңу, «Тыва коммерция-харылаштырылга компа-ния» АН-иң президентини Б. Т. Санчи 500.000 рубльди белек кылдыр сөң-сөң.

Наташа Кол Сибириниң болгаш Ыраккы Чоон чүк-түн хөрөөңү улус маргыл-дааныңа 7-и, Сибирь зона-зынга үшкү черин элөөң кижини, ам Новосибирск, Сочи хоорайларга маргылдаалар-га баар чалаганы алган.

Май 2-де шыдыраа залы-ның чанынга 34 шыдыраачы ийи бөлүккө үстүп алгаш, дүргөн ойнаарыңа дем-сешкен. Бирги бөлүккө рес-публика чемпионнары чоран В. Асатов, М. Адыг-оол, Л. Балдан олардан аңгыда кандидат балдыг база бир-ги разрядчы шыдыраачылар ойнаан. ТР-ниң Дээди Ху-ралың Даргаам, республика-ның шыдыраа федерация-нын президентини К. А. Би-чедей, моол аалчы Ц. Эн-гбат оларның аразыңга кир-ген.

Салгылар эгелээң бичиң болганда М. Адыг-болдуң чылын аштаваан, билдир-ген чынык уңу дыңаалды. Н. Онуфриковке уттуруканы ол чүве-дир. Оң даразыңда К. А. Бичедей «холун көдүргөн». Анык оол Ор-лан Дамбиекка аштырганы ол.

Түнелинде спорт масте-ринге кандидат Орлан Дон-гак 12,5 саның — бирги, В. А. Асатов 11,5 саның 2-ги черин алган. Бирги разрядчылар В. Гребенкин, моол аалчы Ц. Энгбат, Л. Балдан үштен бешке че-дир черин үлөшкен.

Ийни бөлүккө коммер-сант В. Павленко алды кижини уткаш, чедигинде Херел Сандай-оол-биле хайымнашкаш, «бүдүрөөң». Пенсционер Шожал Кандан баштайгы он шыдыраачыны улаштыр уткаш, хөрө ажыл, чүткүлүг орда, он бирги сал-гыда ону Анатолий Монгуш «томаарткан».

Хоочун котугт дээрн шың чүве, Ш. Кандан кайың у-дараарың? Хары бүгү ар-галарын, дуржулгаам улам моончөш, удууланкчыла-рын база-ла улаштыр шу-

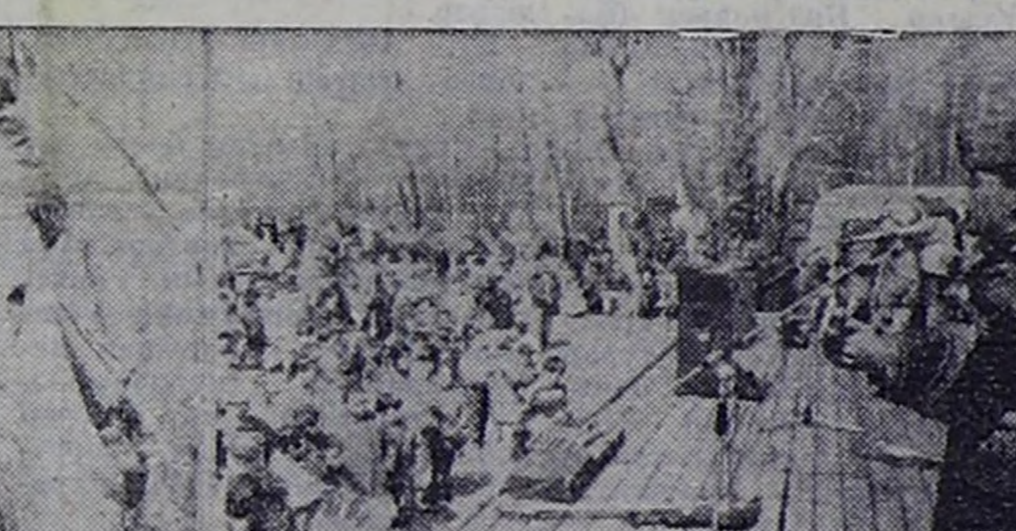
Чазанылга дегинин дыка хөй дерик-хөреседери өрт-теңген турган. Ам бо хүннерде комбинат катап «дирлин» эгелээн. Оң

апарган. Комбинаттын удурткучу-зунга Михаил Борисович Чимит-Доржуно томуйлаан. Ол моон мурунда кожуун-

Алексей АИР.

ЧУРУКТАРДА: Кызылга байырлал хүннеринде; хөрө-жөңнөри республика чемпиону Наташа Кол. Василий БАЛЧЫЙ-ООЛ-ДУҢ тирттырган чуруктары.

нун аңгы-аңгы бүдүрүлгө чөлдөңгө ажылдап турган, ара-дуржулгаалыг кижиле-рин бирөөң.

Карыма ТҮЛҮШ.

Чечен Республикада болуп турар дайын кижин бүрүгүң дүвүрөңнп турар болгай. Ол дүвүрөл бисти база ооп эр-тпөн. Каш-лаа оолдар хары черге «бажын салып», то-рөөң чүртүңгө эеп келбеди, оларнын иелери ажыг-шү-жүггө таварышкан.

Апрельдин 28-тин хүнү, улуг-хүн. ИХЯ-ның бажы-нынчы чанынга хөй-ле улус чылган, хөгжүм-аялга чаң-гылган. Хөй улус чүге чылгып келгенил! База бир бөлүк 50 оолду Чечняке үдөп келгенери ол. Олар ада-иесин, алган эки, ажы-төлдү, дүштүк кыстары, дөргүл-төрөли-биле байырла-жып турар аразында, ИХЯ-ның тускай сорулгалыг от-рядының (ОМОН) командири подполковник В. О. Дари-мадан айтырдым:

— Бо отрядты кым баш-тап чоруурл, каш кижини составыг база кайы хире үр хуураалыг чоруур ирги? В. О. Дарыма:

— Отрядты Чечняга чедир-геш, ам ында бистиндең барган оолдарны барып алыр сорулгалыг мен. Анаа ийи катал үдө чедирин, ко-рум-чурум камгалалыңа ийи удаа кырып, дөрт ду-гаар чоруп турарым бо. Ын-да турар отряд-биле дедир, кажан келдиңисти чугаа-лап шыдаас мен. Байдал берге болза, бичиң саадыр-даа чадаас бис.

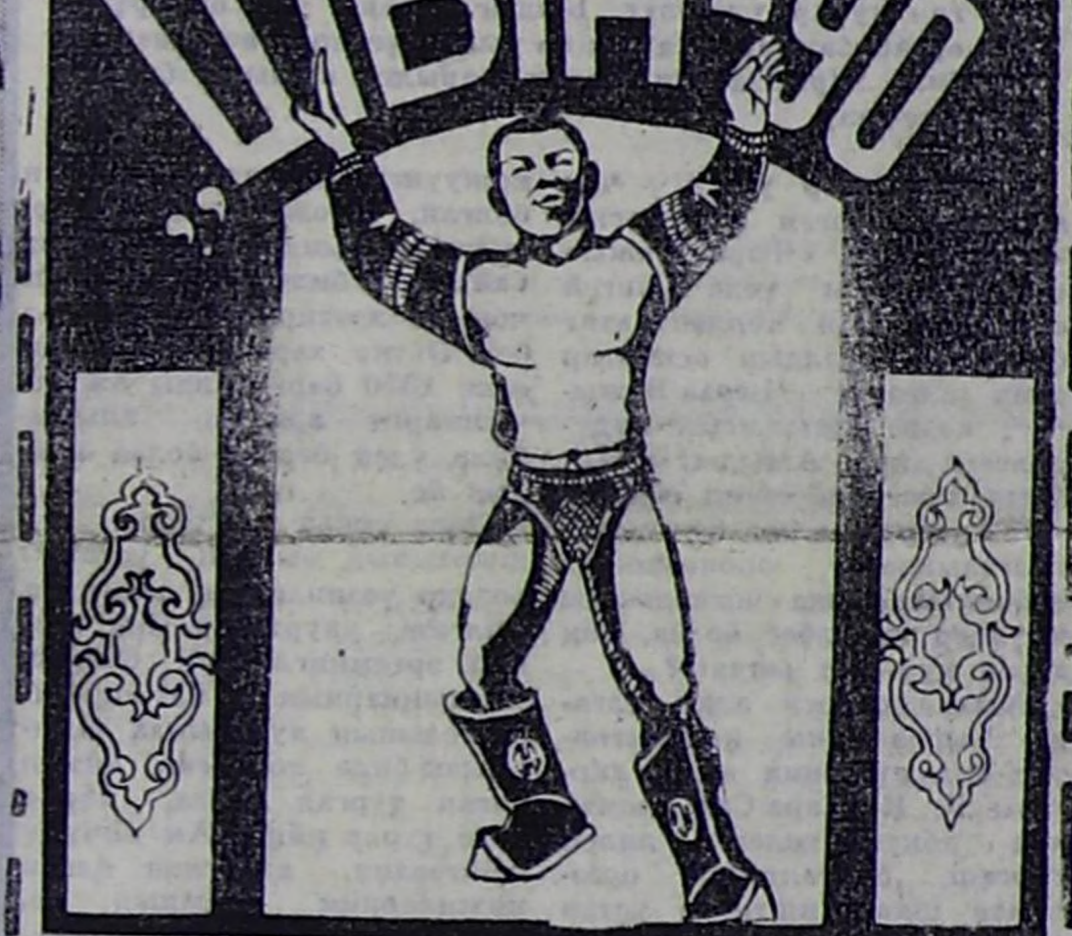
Дараамында улуг лейте-нант С. Д. Луаука айты-рыг салдым:

— Катал-катал чоруп тур-ган кижин-дир силер, бо дай-нынчы кажан доостуруңуң дугайында амы-хууда бола-лыңар кандыгың?

— Ынаар ийи дугаар чо-руп тур мен. Караам-биле көргөн болгаш, оон бо чоок-ку үеде соксаарыңа ыңды-ла кончуг бүзүрөөс мен. Тывадаң дөрт дугаар омон-

Оларнын соондан: «Оруу-ңар ак, чаагай-ла болуң, ер-шөз хайыракан!» дөң үннөр дыңчалып турду.

Урана БАЗЫР-ООЛ.

Ада-чурттуң Улуг дайыныңга совет улустун төөгүлүг Тилегезиниң ээлчегилг хүнү чоокшу-лап орав. Оң-биле холбаштыр «Шын» солунуң шанналы дээр чыл бүрүде эртер тыва хүреш мөөрөйин номчукулдарыыстың хөй кезин чет-тикпейн манап турарын билир бис.

Ынчангаш бо улуг байырлалга турсаат-кан тыва хүреш маргылдаазы чачыл су-гаар май 9-та хүндүскүнүн 13 шакта «Хү-реш» стадионга эгелээрин солунуң редак-циязы дыңнадып тур. Анаа республиканың кожууннарында болгаш найысылалдан 64 эң шилдеңк мөгө күжүн шөнежир.

ШАННАЛДАРЫ: ШУҮЛГӨН МӨГӨГӨ — «Шын-96»-ның че-мпону» дөң алдыналчак бижимелдиг кожаа, I чергениң диплому болгаш 1 млн. 500 муң рубль; УЖҮРЛӨШКӨН МӨГӨГӨ — II чергениң дипло-му болгаш 1 млн. рубль; УШҮГ-ДӨРТКҮ ЧЕР ДЭЭШ — III чергениң диплому болгаш 500-500 муң рубль. Маргылдааны көөрү-биле «Хүреш» стадионче кирери өрткити: улуг улуска — 7 муң рубль, бичилерге — 3 муң рубль.

«Шынын» шанналы дээр хүреш мөөре-йинче солунуң номчукулдарын, тыва хү-решке сонуургалдыг бүгү-ле кижилерни ча-ладыс!

КАТАП АЖЫЛДАП ЭГЕЛЭЭН

Эрткең 1995 чылдын тончугууде Чоон-Хөмчиг ко-жуунуң Чадаана хоорайда үлетпүр комбинаты өрт халавынга таварышкан.

Чоон чүктүн белик дагларының артындаң үнгөн чаксы хүнүнү хөреседери алдың-сарыг тараа чалгыыр, элбек дүжүт ээңи чөлөш-телген Чедер ховуларының кырында саа-рылган.

Суурун адаа талаанында шөйлөп чоруткан чазалыг оруктөп кылаштал олурум-да, «Тилдеге» совхозтун төп шанында тараа арыг-лаар машиналарын белик, чаагай хөвирлери ырактан көстүп келди. Оларнын ажылдап турарын чамы-биле эртен-дүшкөн кижилер до-раан эскерип болур. Ажыл-иптин ийи хайыңылыг ту-рабы ойнаа илден. Шынын дөңкөңгөңгөңү кирип келеш, чаксы тарылгага белектер ажылдары эвөш-бичелде-ла болза чоруп турар-лыр деп билдим. Арылгал, хо-раннарынга белектер кан тараа үренинерин чанын-га барып, шынын билги алыр-биле аялгаш алгаш, топч, лайлаң көрүлөдөм-дө.

Бичиң бажыңчыгаш чоо-гунда машина чанында

ажылдакчылары тудугга хө-реглээр ыштарың тыйгадө көшп белеккөң. Кестинг чудуктарың чазанылга це-тинге өккөп, дидириң турар

амдымында келбөөн-биле 3-4 хирези ам-даа хову-шөлдө хөмчөң — дээр, кезек болгонда, оларнын чөккү хүннерде ажыкче үнериниң магадылаы бар-деп бузуретти.

Май байырлалында «Шын» солунга совхозта чаксы та-рылгага белектер ажылда-рын чоруп турарын дугайында материал белеккөң дөш келгениңиң ажы-би-ле анаа чугааладым.

— Совхозтун тараа чашты-рылгазыга белеккөңниң талазы-биле байдалды топ шаң өргөлекчизин Алекса-ма Кызыл-ооловна Куулардан дыңнап, билиң ап болур силер — деп, ол сүме катты.

Анык удурткучуңу су-раптал чораш ужуражып, ам-армеди солушканы, үре-зин белеккөңниң шаңда

ларын, мал чөминге хөре-гези-биле 700 гектар шөлдө сула, раис чажар бис. Сов-хозтун кол агроному Роман Ворбак-Дашович Ондар-биле мою сумеллеңип, дүжүрүп көргөш, мындагы шитилге-ге келгениңи чугаалап кайың. Тараалыг болур ма-гадыл бар. Тараа арылгал, хораннаар машиналарын байдалың шанын хоочун ажыкчыны Эзир-оол Ооржак бериптер — дээр, А. Куулар текшиниң уламчылап чору-ту.

Техниканың ажылдар ара-шпынзын чугаалап бээр Э. Ооржактан диледим. — Амгы үеде тараа арыг-лаар 5 машинаын ажылдап болур барымыла бар. Уе-рениңниң арылашкыны, хо-раннаашкыны чорудуп

дыктырып, чедир болбаазы-радып, куруктуураан элениң-нелчек хөрүңүг шөлдөргө алдын өрткитип тарааыс-ты чакып кааш, «даладаң агаар манап оравымыс» чажып эвөс. Эрткен чылын рес-публикага хөй-хөй ажыл-а-лылар, бир гектар шөлдөң 2,3 центнер тараа дүжүдү алгаш үстүнде адаан мет-пестер-биле таймылдырлар алаар.

Кызыл кожуунуң «Тил-деге» совхозуң төп ша-нынга ажыл-ип дымтанар хүннерде бөин үдөткөңдөй эгелээниң репортажтын эге-зинде чугаалаан мен. Эскер-тимес болдун мергежилдиң шаң ажыкчыларының чак-сы сезон үезинде кылдыр, тудар ажылдары эмескө. Олар-биле ажыл-ип, амды-лар дугайында кыска чугаа солушкаш, байырлашкан чоруп турума, даарта хүн кылдыр бирги чергениң айты-рылганы дүжүрүп чыдып калдылар. Дем катчың тарылганы белик агроэко-никтиг байдалга кыска бүдөр эвөс.

Тавов ЧИГДЕП.

«Шын» солун неделя дургузунда телекөрүкчүлөргө (Май 6-дан 12-ге чедир)

Байырлал концерти

«АВАЙ, АВАЙ, ҮНАК АВАЙ...»

Май 1-инд хуңуде Тываның хөгжүм-шини театр-рыга байырлал концерти болуп эрткин.

Театрның хоочуннары болуп аныктары, балет бөлүмүнүн артистери база РФ-тин болгаш ТР-нин алдарлыг артизи Демир-оол Кежиктиг, көөмейки Кайгал-оол Ховалыг олар чоңга аян туулуп, солун программалык концерти баралгааткан. Көрүкчүлөр Р. Сарыг-Хуурак биле Э. Докулактын күөсөлдөндө «Ынакшылдык камнаар керек», Р. Енаактың «Ынакшылдык сүздө», Л. Мортал-оолдун «Чоруй барды», О. Монгуштун «Каячпа бардын дээрле шолбан?», А. Куулар биле Д. Кежиктиниг «Ынакшылдык» деп ырлары, Светлана биле Эдуард Ондарларнын «Ойнаар-кыстар-биле өткү» деп көргүзүүн, балет бөлүмүнүн тансысамын база программалада кирген өскө-даа чүүлдери сонуургаан.

База бир онагай болган болушкун чур дие, бистин чангыс чер-чүртүүсү, РФ-тин хамааты камгалат керектигин оназ байдалар болгаш бойду халавынын уржуктары чайладыр талаш-биле салып С. К. Шойгунун алдалат келгени, аш-өөрү-биле байырлалдык концертин көргөни болур.

Ольга САНДАРАА.

Конкурс

«ХУНЧҮГЕШ, КОЙГУНАК»

Мындагы атыг конкурс чалчыл суугаар хоорай-ның чыгыра бажымынын дужунга асфальтыга Май 1-инд хуңуде болуп эрткин.

Анаа күөсөлдө урулар өскө чүүлдери чаштар чүкиришкен. 11 шак чедип каттан келген Алена Тасунун эгелэй берди, а өө-лүндө келген бир каш уруларга база чугайны бергеш, чүрүрүн чөпшээрэн. Нинти-биле 30 хире кижжи киришкен. Урулар хар-назымынын айым-биле аныг-аныг темага чүрүктари чуруп турдулар: Тываның суял демдөөн-даа, конкурстун те-мазынга хамаарыштыр кой-гуну хөй яныз хевирлп кылдыр-даа, майны кайтам-чык байырлалдын каастак-чызы тайбындын көгө-бу-ларын-даа, куш-ажылды-даа алгаш, малчыларның чайлаглары дөш, оон-даа

Урана БАЗЫР-ООЛ.

Тыва Республиканың Дээди Хуралы Кызыл хоорай чагырамынын улус өөредилге килдинини өрөглекчине Ани-сыя Кууларовна Монгушка оң ачазы. Тыванын улус өөредилгенин хоочуну, тыва дил болгаш литературанын хөй өөредилге номнарыны автору Куулар Хунажыкович ОРГУНУҢ элекке мөчөзүн-биле холбаштыр ханы кажыдалды илгер-гейлеп тур.

«Шынның» редакция коллективи солундун хоочун ажал-дакчызы Дарыя Нордуновна Оргунуң өөңү ээзи Куулар Хунажыкович ОРГУНУҢ мөчөзүн-биле холбаштыр оң өг-бүлөзине, аям-төлүгө, төрелдеринге, чоок кижилеринге, аш-өөрүгө ханы кажыдалды илгергейлеп тур.

Тыванын күрүнө университетинин ректордаы, гумани-тарлы факультеттин декандаы база тыва филология ка-федрасы республикага тыва дээди өөредилгениң улдэин салыкчыларынын бирээзи, Тыва Республиканың алдарлыг ажалдакчызы, чогаалчы Куулар Хунажыкович ОРГУНУҢ мөчөзүн-биле холбаштыр төрелдеринге, аш-өөрүгө качы-далды илгергейлеп, оларны ажыг-шүжүүн үлөжип тур.

Тыва Республиканың Өөредилге яамызы, педагогиктиг билгилер сайырадыр институт улус өөредилгениң хоочуну, тыва дыдың өөредилге номнарыны автору Куулар Хунажыкович ОРГУНУҢ аврааш мөчөзүн-биле холбаштыр оң өг-бүлөзине, чоок кижилеринге, төрелдеринге ханы кажыдалды илгергей-леп тур.

Улус өөредилге болгаш эртем ажалдакчыларынын проф-овиленин республика комитети улус өөредилгениң хоочуну, тыва дыдың, тыва литературанын, оларны ме-тодиказынын талаа-биле хөй өөредилге номнарыны ав-тору, тыва кадрларны белеткээрине болуун улуг үдүүн кириштирген, оларга эн чоок, эргим, хундулуг башкы Куулар Хунажыкович ОРГУНУҢ хепертен мөчөзүн диднаптышан, оң чоок кижилеринге ханы кажыдалды илгергейлеп тур.

Тыва Республиканың Өөредилге яамызы, Бин-Хем ко-жуунун Чаловка школанын хоочун бажыкызы Часыг-оол Кыргысович ЧАНЗАННЫҢ мөчөзүн-биле холбаштыр оң өг-бүлөзине, чоок кижиле-ринге, төрелдеринге ханы кажыдалды илгергейлеп тур.

Бин-Хем кожуунун «Аржаан» совхозунун Чаловка салбырыга жу үде башкылап ажалдап чоран хоочун башкы Часыг-оол Кыргысович ЧАНЗАННЫҢ 65 харлымында мөчөзүн-биле холбаштыр оң өөңү ээзинге, урулгарына, чоок кижилеринге ханы кажыдалды илгер-гейлеп тур бис.

Тыва Республиканың Өөредилге яамызы, Бин-Хем ко-жуунун Чаловка школанын хоочун бажыкызы Часыг-оол Кыргысович ЧАНЗАННЫҢ мөчөзүн-биле холбаштыр оң өөңү ээзинге, урулгарына, чоок кижилеринге ханы кажыдалды илгер-гейлеп тур бис.

Агар саны: КБ «Тыва кредит». № 363906. сч. 700161629, МФО 49304729. ИНН — 1701008465.

МАЙ 6 РНТ БИРГИ канал 6.00 ТЕЛЕЭРТЕН. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 9.15 «Тропиканың чажы-ды». 10.05 Хуулгаазынар шөлу. 11.05 Кижжи болгаш хоойлу.

МАЙ 7 РНТ БИРГИ канал 6.00 ТЕЛЕЭРТЕН. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 9.15 «Тропиканың чажы-ды». 10.05 «Чүге диир мен?» деп фильмде кижиниң салым-хуузу. 11.05 Каткы-хөг панорамазы.

МАЙ 8 РНТ БИРГИ канал 6.00 ТЕЛЕЭРТЕН. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 9.15 «Тропиканың чажы-ды». 10.05 Тема. 10.45 Диир амытаннар ай-маа. 11.30, 19.35 Аялганы тып. 12.10 «ДЕЛЕГЕЙ». 12.50 «Артак бүгү назы-да...» 4-кү сериязы.

МАЙ 9 РНТ БИРГИ канал 8.00 ТЕЛЕЭРТЕН. 10.00 «Лопатиния демдег-ледериди». Фильм шии. 11.55 Мультифильмдер. 12.05 Концерт. 13.00 Тилелгениң хуңунге ту-раскааткан Кызыл шөлге шериг чыксаалы. 13.50 «Анаа фашизм» деп Михаил Роммуң фильми. 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 15.20 «Анаа фашизм» деп

МАЙ 10 РНТ БИРГИ канал 8.45 Р. Асанованың «Торган-ны бажы арабас» деп фильми. 10.00, 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 10.10 Орук демдегледери эвес чүүлдөр. 10.30 Эзеве.

МАЙ 11 РНТ Бирги канал 8.25 «Чепселген болгаш халык аныктыгы». Уран-чечен фильм. 10.00, 15.00, 17.45 МЕДЭЭЛЕР. 10.10 Лама сөзү. Митропол-ит Кирилл. 10.30 Аамды-ында шунтузу

МАЙ 12 РНТ Бирги канал 6.00 ТЕЛЕЭРТЕН. 8.50 «Спортлото» тиражы. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 МЕДЭЭЛЕР. 9.15 Бут бөмбүүнүн Россиянын кубогу дөш. Төңчү оюн. 10.50 Хуулгаазынар шөлу. 12.10 «ДЕЛЕГЕЙ». 12.50 «Улуг сүзенинер». Т/с. 1-ги сериязы. 14.00 Вир-ле катап.

17.05 Джам. 17.30 Спорт чеди хонукта. 18.15 «Тропиканың чажы-ды». 19.05 Бут бөмбүүнүн допчу-лалы. 19.35 Аялганы тып. 20.05 «Чүге диир мен?» деп фильмде кижиниң салым-хуузу. 20.45 Тамчыктыг удунар, чаштар. 21.00 YE. 21.40 «Онаа боттук чүүл». Фантастик сериал. 22.35 «Боолаванар». Журна-

11.15 Мультифильм. 11.30 Аялганы тып. 12.10 «ДЕЛЕГЕЙ». 12.50 «Артак бүгү назы-да...» 3-кү сериязы. 13.55 «Улуг огул». 1-ги се-риязы. 15.15 Парлаганың үнү. 15.20 «Хуулгаазың төөгүлөр». 15.45 «Хөгүлү КВАМПАНИЯ» квариете. 15.55 Мультироллиа. 16.10 Хуулгаазың делегей, азы Синема. 16.40 «Элен болгаш оон өөрү». 17.05 ...116 харга чедир бол-

13.50 «Улуг огул». 2-ги се-риязы. 15.15 Парлаган үнү. 15.20 «Хуулгаазың төөгү-лөр». 15.45 Каткы болгаш К. 15.55 До-ми-соль. 16.10 Джугулан кыйгым. 16.40 «Элен болгаш оон өөрү». 15.05 Тет-а-тет. 17.30, 03.10 Спорт чеди хо-нукта. 18.20 «Тропиканың ча-жыды». 18.20 «Тропиканың ча-жыды». 19.10 Кидин тулук. 20.05 Тема. 20.45 Тамчыктыг удунар, чаштар. 21.00 YE. 21.40 «Чедикиниң дый-ланнары». Уран-чечен фильм. 23.25 Музыкалыг программа. 00.25 «Батальоннар отту боттарыңче дилеп турлар». 1-ги сериязы.

16.30 «Дыш чок ажыл». Уран-чечен фильм. 18.20 «Дайындан элээн каш үзүндүлөр». 18.50 «ФАШИЗМГЕ УДУР ДЕМИСЕЛГЕ ЭЛГЕННЕРГЕ ЧЫРЫТКЫЛЫГ ТУРАС-КААЛ» Минута иштинде эзулал. 19.05 «Дайындан элээн каш үзүндүлөр». (Уланчызы). 19.20 «Жеңя, Жеңяжыгаш болгаш «Катюша». Уран-чечен фильм. 20.45 Тамчыктыг удунар, чаштар. 21.00 YE.

11.00 Эртенги почта. 11.35 «Эрмитаж». 12.00 «Тилелкчилерин эргези-биле». 1-ги сериязы. 12.45 Смак. 13.05 «Чүгле ынакшылдыг хуңу шимчeves». А. Эш-пай. 13.55 «Домино». Т/ф. 14.50 Мультифильм. 15.20 Автомобиль болгаш мен. 15.40 «Викторина». Солдат ырылар фестивалы. 16.30 Африка М. Таратута-нын көргөни-биле. 17.00 Диир амытаннар ай-маа. 17.35 Телескоп. 18.20 Аас-кежиктиг тавар-ылга. 19.05 «Кырган үптекилер». Уран-чечен фильм. 20.45 Тамчыктыг удунар, чаштар. 21.00 YE. 21.45 «Ай чыры» детектив-тег агентилеял. 22.45 Коруп. 23.30 Бродвей ринг. 00.30 «Виктор Резников ду-гайында сактышкынар».

11.05 Эртенги сылдыс. 11.55 «Тилелкчилерин эргези-биле». 2-ги сериязы. 12.45 Россияга бараан болуп тур мен. Шериглер мага-зини. 13.15 Ойна, гармонь. 14.15 Кузел вокзалы. 14.45 Та бузуренер, та бузу-ревенер. 15.15 Каткы-хөг панорама-зы. 15.45 Аян-чорукчулар клубу. 16.30 «Америк кудурук». М/ф. 18.05 Фильм-шии. 19.59 «1959». 20.55 «Россияга итальяннар-ны хөгүлү ужураалдары». Уран-чечен фильм. 22.50 Миниатора. 23.00 Бут бөмбүү. Россия-нын кубогу дөш. Түңөл оюн. 00.10 «Хонуктар». Уран-чечен фильм. 00.50 «Посадка». Уран-чечен фильм. 02.40 «Ол болган... болган...» Георг Орс. 03.05 04.10 «Чивес хирезин».

14.10 «Джузеппе Верди». 1-ги сериязы. 1-ги кеээ. 15.15 Парлаганың үнү. 15.20 «Хуулгаазың төөгүлөр». 15.45 Лего-го. 16.10 Тин-тоник. 16.40 «Элен болгаш оон өөрү». 17.05 Рок-кичээл. 17.30, 02.05 Спорт чеди хо-нукта. 18.20 Кижжи болгаш хоойлу. 18.50 «Элелтиг таварылга, азы Чик бус-биле». Уран-чечен фильм. 1-ги сериязы. 20.45 Тамчыктыг удунар, чаштар.

хеп быжын даараары, май 21-де 14 шакта. «Сайгарлыкчы», «Бичин база ортукам бүдүрүл-гелерин сан-хөө ажыл-чорудулганын бухгалтер учеду», «Уурмек салдыларын бухгалтер учеду», «Сан-хөө ажыл-чорудулганын бюджеттен акаша-ландырышкында организациаларнын бухгалтер учеду», май 29-та 14 шакта эгелээр. Май 15-те 14 шакта эгелээр «Парикмахер мер-гежил» курстарына четчелээшкни чоруп турар. Адресивис: Кызыл, Кочетов кудумчузу, 35, Амы-дырал хандырылга бажыны, 5-ки кат, артында эжиктен кирер.

11.00, 17.00 МЕДЭЭЛЕР. 11.15 «Стретенка... ужура-жылгалар...» Телеши. 12.30 Бодунуң оюну. 13.00 Алдарлыг суур. 13.25-14.15 «Эрге-шөлээниң ышкынган». Б/ф. * * * 15.45 Төгүңүз арыннары. 16.45 Уруларга медээлер. 17.20 Камгалат алдышкын чери: 911. 18.10 «Катюша». Б/ф. «ТЫВА» канал 18.30 Силерниң партнерунар. 18.40 Л-клуб. 19.25-20.00 Губернаторлар клубу.

11.45-12.12 В. Мальцевтиң ырлары. «РОССИЯ» канал 17.55 «Современник». 18.20 «Россияның шыңгы оолдары». Тилелге ху-нүңе телемарафон. «ТЫВА» канал 19.05 МЕДЭЭЛЕР. 19.15 Тыва дылым. 19.35 МЕДЭЭЛЕР. 19.45 Коллаж. «РОССИЯ» канал 20.00 «Россияның шыңгы оолдары». Тилелге ху-нүңе телемарафон.

15.50 «Гладиаторлар». 16.45 Уруларга медээлер. 17.20 Россия арын-шырайда. 17.45 «Бодун хамаатының айтырыллары». «ТЫВА» канал 18.00 ТР-ниң симфониктиг оркестри ойнаар. 18.25 МЕДЭЭЛЕР. 18.35 Тилелгениң база бир чазы. 19.35 МЕДЭЭЛЕР. 19.45 Коллаж. «РОССИЯ» канал 20.00 «Москва чугаалап тур». Радио хуңунге тураскаат-кан концерт. Колонналыг

жым. Уран-чечен фильм. 1-ги сериязы. 15.50 Москваңың болгаш Бу-гу Русстун Ыдыктыг Пат-риархи Алексий II-ниң кый-гыры. 16.00 «А хаяазы мында ыржым». 2-ги сериязы. 17.30 XX век кинода бол-гаш кинодан дашкаар. 18.20 «Лейтенантылар». Г. Вакланов биле В. Ва-силев чугаалаар. 18.50 «ФАШИЗМГЕ УДУР ДЕМИСЕЛГЕ ЭЛГЕННЕРГЕ ЧЫРЫТКЫЛЫГ ТУРАС-КААЛ». Минута иштинде эзулал. 19.05 «А. Макаревич: ынак

11.00 «Чалың шаавыстың «Бродвей». Б/ф. 4-кү кеээ. 11.00 Он бир шакта МЕДЭЭ-ЛЕР. 11.15 Садыг бажыны. 11.30 «Орус улуг байырлал». Б/ф. 11.55 «Чус солдат болгаш ийи кыс». Уран-чечен фильм. 13.30 Ном саны. 14.00 МЕДЭЭЛЕР. 14.30 «Тилелгениң ол ху-нүнде...» 14.50 Орустап караоке дээр.

11.15 Эртенги мендизи-биле Европа. 11.45 «Инайт» аян-чорук. 12.00 «Чалың шаавыстың «Бродвей». Б/ф. 5-ки кеээ. 12.30 «Эзир-хартыга — ар-га-арыг буту». Детек-тивтиг фильмин баштай-гы көргүзү. 13.25 «Россияда шүлүкчү — шүлүкчүден-даа артык». 14.20 Де факто. 14.40 «Орус бриллиант».

14.55 Төңчү чок аян-чорук. 15.40 «Гладиаторлар». 16.30 «Мөгениң алтыгаш». М/ф. 17.40 Чем үезинде хөгжүм. 17.55 Телемини. 19.25 Бодунуң оюну. 20.00 МЕДЭЭЛЕР. 20.25 «Петербургтүг сезон-нары». 20.50 Л. Гурченко-биле ке-жээге. 22.25 Ийи аңгы чурук. 23.20 «Ынакшыл болгаш ок-тар». Уран-чечен фильм. 00.45-01.45 «А» программа.

19.50 Коллаж. «РОССИЯ» канал 20.00 МЕДЭЭЛЕР. 20.25 «Кис дагаа». Уран-че-чен фильм. 21.40 Рек-тайм. 22.00 Коруп. 22.55 «Фрак народа». 23.45 Ксешаның бажычы-га. 00.15—00.45 Неделаның ана-лизтери. УШКУ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 18.20 Россия арын-шырайда. 18.50 Репортер. 19.05 Чөптүг чоруктун үези.

ЧАРЛАЛАР

Тургузуучулары: ТЫВА РЕПУБЛИКАНЫН ДААДИ ХУРАЛЫ ЧАЗАА БОЛ-ГАШ СОЛУНУНУН КОЛ-ЛЕКТИВИ. Кол редактор Ф. ЧАДАМБА.

РЕДАКЦИЈАНЫН КОЛЛЕГИЯЗЫ: Н. С. Базыр (кол ре-дакторуннн оралакчы), А. Б. Монгуш, А. О. Оесур (за-рыс-салагы секретары), М. М. Сава (кол редакторуннн оралакчы), Н. С. Эрген РЕДАКЦИЈАНЫН ТЕЛЕФОННАРЫ: Кол редактор — 3-43-34; келген сөзүлөр күлээп алыр чөр — 3-43-26; кол редакторуннн оралакчылары — 3-34-17; 3-33-91; харыс-салагы секретары — 3-34-92; оралакчы-лары — 3-45-93.

КИШИСИТЕР: нятидел амыралы — 3-34-19; 3-34-98; улугтур — 3-34-49; 3-36-43; көзө ажылдагыч — 3-36-82; културга өөрөөлө болгаш чогаа — 3-39-15; иезээле ойнаар спорт — 3-37-11; огулга — 3-34-39; 3-34-93; ча-гаа — 3-39-03; корректорлар — 3-41-23; үндүрүлгүч — 3-21-41; солун келбейн барында — 3-57-92; 3-14-94; оукталары — 3-41-16; чарлалар кылдыр — 3-34-57.